

Op bezoek bij drie New-Yorkse scholen voor hoogbegaafde leerlingen

We hebben in onze jarenlang engagement voor hoogbegaafde kinderen al regelmatig de USA bezocht waar we verschillende initiatieven rond hoogbegaafdheid konden bekijken. We lieten ons telkens weer inspireren en hielden dan ook nauw contact met verschillende van deze personen en instellingen. Na het afscheid van onze vereniging wensten we nogmaals drie scholen voor hoogbegaafde leerlingen in New York te gaan bezoeken.

De *eerste* school, Hunter College, is een mega-onderwijsinstelling met verschillende scholen voor hoogbegaafde leerlingen, verspreid over gans Manhattan. Wij bezochten de school voor secundair onderwijs. Aan deze school is Donna Matthews verbonden, die wij voor het eerst hebben ontmoet in 2004 tijdens één van de studiereizen voor de studenten van de Vives Hogeschool in West - Vlaanderen.

De *tweede* school, Speyer Legacy, is een school voor lager onderwijs (grades 1-6). De directrice, Conny Burton - Coulianos is een vriendin, die ook aanwezig was op de afscheidsviering van Hilde Van Rossen in maart 2010, toen mevrouw Van Rossen de laatste reis leidde voor de studenten Bachelor in de Psychologie van de Vives Hogeschool in Kortrijk.

De *derde* school, The Anderson School, is nog een vrij jonge school, die werd opgericht door ouders wiens kind niet ingeschreven kon worden in Hunter College.

Deze bezoeken zijn steeds een opsteker, die ons voor jaren blijven inspireren. Wij zijn ervan overtuigd dat dit nu ook weer het geval zal zijn. Daarom willen wij de leden van Bekina laten delen in de inspiratie en het enthousiasme voor hoogbegaafde leerlingen, die wij tijdens onze bezoeken in N.Y. steeds mogen ervaren.

Onze ere-voorzitter, Carl D'hondt en zijn vrouw Hilde Van Rossen, ere-penningmeester, wilden graag na het afscheid van onze vereniging op reis naar het mekka van 'Gifted Education'. Hiernaast vind je het verslag van hun reis naar New York waar ze heel wat scholen hebben bezocht.

New York is fel veranderd

Hieronder geven wij een summier beschrijving van de scholen die we in mei 2016 hebben bezocht.

Iedere school heeft haar eigen politiek voor selectie van de leerlingen, voor de eventuele samenwerking met andere scholen en onderwijsinstanties, voor het ontwerpen van verrijkingsprogramma's, voor de uitbouw van een algemeen schoolklimaat (het ethos van de school), voor de opbouw van pedagogische tact in de begeleiding van de kinderen enz.

Het heeft weinig zin om in dit verslag een nauwkeurige beschrijving te geven van iedere school. Het lijkt ons veel belangrijker om enkele algemene trends weer te geven. Sinds ons eerste bezoek in 1994 is er enorm veel veranderd. Toen was New York nog een vrij gevaarlijke stad, waar je als vrouw niet alleen kon wandelen, zelfs niet overdag, waar je als voetganger alle waardevolle voorwerpen strikt verborgen moest houden, waar je je zeker nooit als toerist mocht gedragen...

Ondanks het feit dat het op straat zeer onveilig was, waren de meeste openbare gebouwen vrij toegankelijk zonder enige vorm van controle. Mits een aanvraag enkele dagen vooraf kon je zelfs de Beurs op Wall Street zonder problemen bezoeken tijdens de drukke trading hours. In de stadsbibliotheek (naast Bryant Park) konden wij de handgeschreven Declaration of Independence van Thomas Jefferson bewonderen, in de bibliotheek van Columbia University werden wij met verstomming geslagen: hetzelfde meubilair, dezelfde architectuur... als in de universiteitsbibliotheek van Leuven. En ja, na W.O. II werd de Leuvense bibliotheek heropgebouwd met financiële steun, o.a. van Columbia University... vandaar. In Lincoln Center konden wij de opera bezoeken en zelfs in Carnegie Hall gingen de deuren open alsof wij royals waren... en dit in een tijd waarin bij ons de kerkdeuren overdag dichtgingen uit vrees voor kunstdiefstallen.

Met de komst van burgemeester Giuliani is het tij vlug gekeerd. Er werd een nultolerantie ingevoerd voor criminaliteit, de aanwezigheid van de politie op het terrein werd opgevoerd, zwerfvuil werd door de stedelijke diensten veel vlugger opgeruimd... Van jaar tot jaar kon je de veiligheid van de stad zien groeien.

De aanslag op het World Trade Center op 11 september 2001 betekende het einde van de gulle gastvrijheid van de New Yorkers. De schrik zat er diep in. Ongeveer 20% van de winkels en restaurants moesten hun deuren sluiten wegens de dramatische collaps van het toerisme. De controlesystemen werden opgevoerd en verfijnd. Voor het betreden van bijna ieder openbaar gebouw had je een pasje nodig. Dit zorgde telkens voor min of meer lange wachtrijen, maar anderzijds kon iedereen dit appreciëren omdat de veiligheid gegarandeerd was.

Vanaf 2007-2008 is de rust en het gevoel van veiligheid teruggekeerd. Op dit moment was Michael Bloomberg burgemeester. Deze man is waarschijnlijk één van de meest geliefde burgemeesters van z'n stad geweest. Eén van zijn grote verdiensten is ongetwijfeld het feit dat hij het toerisme in New York terug heeft aangezwengeld. Je

kan nergens komen in New York of overal vind je terrasjes, pleintjes of plaatsen met een verbrede stoep... waar de New Yorkers zacht keuvelen bij een koffie of hun krant lezen.

Ons huidige bezoek aan New York heeft echter een totaal ander beeld gegeven. De vriendelijkheid en de behulpzaamheid van de New Yorkers heeft plaats gemaakt voor *veel meer individualisme* en een focus op het eigen belang.

In winkels en loketten van openbare plaatsen is men wel heel vriendelijk en correct, maar dit is duidelijk commercieel bedoeld en komt niet uit het hart.

Een ander gegeven waar men niet naast kan kijken is de *huidige bouwwoede*. In heel Manhattan worden "oudere" gebouwen (meestal buildings die pas 30 à 40 jaar oud zijn) met de grond gelijk gemaakt om plaats te maken voor een volkomen nieuw gebouw. Vernieuwbouw komt praktisch niet voor. Wij spreken hier enkel over de hogere gebouwen met minstens 20 verdiepingen. Naar schatting is er om de 200 m zo'n bouwproject lopende.

Veel mensen zijn erover verbaasd dat er nu, in economisch en financieel onzekere tijden zoveel wordt gebouwd. Doch de grondstoffen zijn momenteel vrij goedkoop (o.a. door de Chinese crisis), de financiering tegen de huidige rentetarieven is haast kosteloos en met een huidige werkloosheid van 5% is er een sterke druk op de lonen van de bouwvakkers.

De stad wordt iedere dag schoongespoten. Alle stoepen in de voornaamste winkelstraten van Manhattan (dit gaat over 10-tallen km) worden dagelijks gereinigd. En tenslotte een laatste vaststelling: het toerisme tijdens deze 1ste helft van mei was slechts heel matig.

Maar laten we terugkeren naar ons eigenlijke thema, hoogbegaafdheid. Ook op dit vlak is er enorm veel veranderd de laatste 20 jaar.

Even wat cijfers

- N.Y. City telt ongeveer 1,1 miljoen leerlingen in public schools, verspreid over 1300 scholen.
- 190 scholen op niveau L.O. (grade 1-6) en S.O. (grade 7-12) hebben stimuleringsprogramma's voor hun hoogbegaafde leerlingen (en dus niet voor leerlingen van andere scholen).
- 70 scholen hebben programma's voor Schoolwide Enrichment Model Schools (SEM) met 270 programma's voor hoogbegaafde leerlingen.
- 20 scholen hebben honors programs
- 8 scholen op niveau S.O. hebben internationale faam, zoals
  - La Guardia School (muziek, algemene kunsten en podiumkunsten)
  - The Bronx High School (wetenschappen)
  - Stuyvesant High School
  - Hunter College

Het Amerikaanse schoolsysteem:

1. Schoolstructuur

- K = Kindergarten (kleuterschool)
- 1-12 = graad 1 t.e.m. 12
  - onze leerjaren L.O. (1 t.e.m. 6) zijn grade 1-6
  - onze leerjaren S.O. (1 t.e.m. 6) zijn grade 7-12

2. Scholen voor hoogbegaafde leerlingen

In de scholen voor hoogbegaafde leerlingen heb je grosso modo 2 types:

1. Scholen met citywide programs

Hier kunnen leerlingen uit de 5 boroughs van New York les volgen. De toelatingsvoorwaarden voor een citywide school voor hoogbegaafde leerlingen zijn doorgaans veel strenger dan voor district scholen.

2. Scholen met district programs.

Hier kunnen slechts kinderen uit één borough van N.Y. terecht en vaak nog leerlingen uit een beperkt gebied van de borough.

3. De 5 boroughs

1. Manhattan
2. Queens
3. The Bronx
4. Brooklyn
5. Staten Island

De drie scholen

1. Hunter College - Lagere School

Gegevens

- Adres: Hunter College, 71, East 94th Street, N.Y. 10128
- Oprichting in 1941
- Verbonden aan de City University of N.Y.
- Hunter College was in de jaren 1950 en 1960 hét centrum voor onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen wereldwijd.
  - Capaciteit: 1560 leerlingen (K – 12)
  - Capaciteit Lagere School (1 – 6): 340 leerlingen (enkel voor kinderen van Manhattan)
  - Tot de High School (7 – 12 , Secundair Onderwijs) worden kinderen uit de 5 boroughs toegelaten (Manhattan, Brooklyn, Queens, the Bronx, Staten Island)
  - Inschrijfbaar: maximum 50 kinderen per jaar
  - Toelatingseisen:
    - IQ –test: Terman 5de revisie
    - observatie van leerprocessen

Programma voor hoogbegaafde leerlingen

- Kindergarten level:
  - kinderen leren informatie structureren
  - problem solving leidt tot hogere orde denken
- Grade 1 – 3:
  - leren toepassen van concepten op specifieke inhoud
  - De grote transfermogelijkheden van strategieën staan centraal.
- Grade 4 – 6:
  - leraars worden mentors die leerlingen helpen bij de uitbouw van hun leerstrategieën
- High school:
  - omvat verschillende departementen: wetenschap, kunst en muziek, Engels, vreemde talen, communicatie en toneel
  - Er is ook mogelijkheid om cursussen te volgen aan de universiteit

2. The Speyer Legacy School

Gegevens

- Adres: 925, 9th Avenue, New York, N.Y. 10019
- Eerste opstart van de school in 1902 – The Speyer School for intellectually Gifted Children
- Nieuwe school : start in 2009 (2 klassen)
- Het is een privé – school, onafhankelijk met een unieke focus op versnelde leerlingen
- Huidige capaciteit:
  - 300 leerlingen (K – 4: 180 lln.; grades 5 – 8: 120 lln.)
  - onderwijsniveau: K - 8
  - 50 personeelsleden

Speyer Legacy School werd opgericht in 1902 door Teachers College (Columbia University) dank zij een gift van James Speyer, een New Yorkse bankier. De oorspronkelijke Speyer School sloot de deuren in 1941.

Het onderwijs in Speyer Legacy School is geïnspireerd op Leta Hollingworth en Lev Vygotsky. Leta Hollingworth was een Amerikaanse onderzoekster, professor aan Columbia University (Teachers College) en tevens schoolhoofd van de Speyer School. Zij heeft zich een leven lang gewijd aan de studie van uitzonderlijk hoogbegaafde kinderen. De Rus Vygotsky is de vader van het 'ontwikkeld onderwijs' en heeft o.a. het begrip 'zone van de naaste ontwikkeling' gelanceerd.

Deze school legt een sterke nadruk op coöperatie (kinderen leren enorm veel van elkaar),

leerkrachten met ruggengraat en een stimulerende leeromgeving. Veel leerstof borrelt op uit de leerlingen zelf. Vanaf de Middle School (5 – 8) fungeert de leerkracht als informator en mentor (geen docent).

Enkele leidraden op Speyer Legacy

- eerder laboratoriumwerk dan handboeken
- interdisciplinaire curricula
- leerkrachten met ruggengraat, die durven ingaan op de onderzoeksvragen van de leerlingen
- grenzeloze leeromgeving
- specialisten in wiskunde met toegepast probleemoplossingonderwijs vanaf K
- klemtoon op vlot mondeling en schriftelijk taalgebruik via debat
- een geïntegreerd technisch en ingenieurscurriculum
- een verplicht schaakprogramma vanaf K, gericht op kritisch denken van hogere orde
- muzikale compositie, theorie en appreciatie
- aanleren en oefenen van sociale en emotionele vaardigheden als sleutels tot later succes
- naschoolse programma's

3. The Anderson School

Gegevens

- Adres: 100 W 77th Str N.Y. 10024
- Opgericht in 1987
- Public School
- Onderwijsniveau: K – 8
- Staat open voor leerlingen uit de 5 boroughs
- Anderson behoort tot een scholengemeenschap met 5 aparte scholen.
- Capaciteit: 639 leerlingen

De school werd opgericht uit onvrede met de schoolpolitiek van Hunter College, waar veel leerlingen werden afgewezen (door plaatsgebrek!) ondanks het gegeven dat ze geslaagd waren voor het toegangsexamen. De school is geleidelijk gegroeid waarbij gestart werd met 2 kleuterklassen en 2 klassen grade 1.

Pas in 2003 werden 2 klassen (grade 6) toegevoegd aan de K – 5 structuur.

Vanaf 2005 was de structuur compleet (K – 8)

- Toelatingseisen (K – 3)
  - De Naglieri nonverbal test
  - De Otis – Lennon test

Op heden hanteert men een norm met 50% verbale en 50% non-verbale elementen.

- Toelatingseisen (4 – 7):
  - sterke schoolresultaten
  - zowel voor taal als rekenen moet men scoren bij de 5 besten op honderd .
  - aanbeveling door de leerkracht
  - .....

Programma voor hoogbegaafde leerlingen

Naast het klassieke programma (waarvoor verrijking en versnelling is voorzien voor ieder vak) wordt de klemtoon specifiek gelegd op:

- muziek: iedere leerling moet minsten één muziekinstrument leren bespelen
- schaken (K-2) : doorgedreven basis
- bridge (vanaf 3)
- sport
- muzikaal theater
- debat
- robotica
- voorbereiding wiskunde olympiade
- voorbereiding olympiade wetenschappen
- vreemde taal: bijzondere nadruk op Spaans en Spaanse cultuur

Didactische basisprincipes

- basisprincipe van leren : (zelf)ontdekkend leren
- mix van zelfstandig leren en groepsleren
- stimulering van logica en verbeelding
- creatief probleemoplossen, divergent denken, experimenteren en zelfevaluatie naast traditionele vaardigheden
- sociaal-emotioneel: nadruk op sociale vaardigheden, effectieve communicatievaardigheden en zelfwaardering
- alle leerkrachten hebben een speciaal diploma in Gifted Education

Recente evoluties in New York betreffende het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen

New York is al decennia lang het mekka van het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen. Maar de volatiliteit is er groot. Initiatieven ontstaan, voortgestuwd door veel enthousiasme en inspiratie, maar weinigen houden het lang uit. Meestal werd zo'n initiatief getrokken door één bezielster, geflankeerd door een enthousiaste ploeg. Als de brandstoftank van de bezielster niet regelmatig werd bijgevuld, zakte het systeem in elkaar. De wispelturige financiële injecties door de stad N.Y. en de state N.Y. waren hier meestal debet aan.

De initiatieven die reeds het langst lopen (Hunter College, Speyer Legacy,...) zijn allemaal privé-scholen met een zeer solide financiële basis en haast complete sponsoring vanuit privé-instanties.

Maar met Michael Bloomberg als burgemeester is onze thematiek zeer vlug ten goede gekeerd. Hij heeft de state schools voldoende financiële mogelijkheden geboden, zodat alle scholen in N.Y. City in principe in staat moeten zijn om hoogbegaafde leerlingen op te vangen en ze te begeleiden. Hij wist zeer goed in te spelen op de nieuwste ontwikkelingen inzake identificatie van en onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen.

Identificatie van hoogbegaafde leerlingen

Tot het jaar 2000 ongeveer was de IQ-test heilig. Sinds Terman, de vader van het begaafdheidsonderzoek in de States, wist men ook reeds dat zelfvertrouwen en doorzetting een belangrijke rol spelen, evenals creativiteit. Maar in praktijk was het steeds een intelligentietest die de doorslag gaf.

Met een IQ van 130 of meer kreeg je het etiket hoogbegaafd. Dit etiket behield je voor de rest van je leven. Het moest nooit herzien worden. Het gaf je toegang tot speciale programma's voor hoogbegaafde leerlingen... Men ging ervan uit dat wie het potentieel bezat, dit ook wel zou realiseren. Men dacht zelfs dat er een rechtlijnig verband was tussen de hoogte van het IQ en de graad van hoogbegaafdheid. M.a.w. hoe hoger het IQ, hoe meer hoogbegaafd iemand was.

Na het jaar 2000 donderde het IQ van z'n voetstuk. Dit 'gouden kalf' spiegelde een soort objectiviteit voor, die het in werkelijkheid nooit kon waarmaken. Een éénmalige, vroegtijdige testing met één soort instrument, dat als eindresultaat een globaal cijfer naar boven toverde, getuigde van een zeer kortzichtige visie op hoogbegaafdheid.

Sindsdien zat dynamisch testen in de lift. Leertests en schoolvorderingen gaven aanknopingspunten die direct aansloten bij de didactische praktijk. Het leertraject van hoogbegaafde leerlingen werd op verschillende tijdstippen gecheckt en zo nodig bijgestuurd. Het doel achter identificatie van hoogbegaafde leerlingen was niet een categoriaal oordeel uit te spreken (hoogbegaafd of niet) maar wel de actuele leerbehoeften van deze leerlingen op te sporen en eraan tegemoet te komen. De vorderingen van de leerlingen op verschillende domeinen (taal, rekenen, wetenschappen...) werden in kaart gebracht, zodat de leerprogramma's telkens nauwer konden aansluiten bij de specifieke leerbehoeften van individuele leerlingen. Dit screenen van individuele vorderingen is geen éénmalig gebeuren maar een permanent proces.

Lievelingskost

De vroegere leerprogramma's voor hoogbegaafde leerlingen zochten naar leerinhouden die hoogbegaafde leerlingen het meest zouden aanspreken.

Men ging ervan uit dat bepaalde programma's meer geschikt waren voor hoogbegaafde leerlingen dan andere. Men zocht a.h.w. naar een "krachtsoep" die voor **alle** hoogbegaafde leerlingen geschikt zou zijn. Deze werkwijze was gebaseerd op de overtuiging dat intelligentie een algemene capaciteit was (zoals de PK van een

motor), die zich pas op latere leeftijd differentieerde naar verschillende studiegebieden toe (taal, wiskunde, wetenschappen, techniek...).

Sinds enkele decennia wint de theorie van de specifieke intelligenties meer en meer veld. Iedere mens zou een uniek patroon van specifieke intelligenties bezitten, die onafhankelijk van elkaar bestaan. Iemand zou dus wiskundig bijzonder begaafd kunnen zijn, terwijl hij op andere factoren (veel) minder in petto heeft. In de eerste hypothese, de hypothese van de algemene intelligentie, ben je echter zo goed als allround hoogbegaafd.

De huidige leerprogramma's voor hoogbegaafde leerlingen in N.Y. sporen heel sterk met de hypothese van de specifieke intelligenties. Er wordt een grote diversiteit aan opties aangeboden: vroegtijdige instap in het L.O., deeltijds onderwijs in een hogere klas, een klas overslaan, projectwerking, verrijkingsleerstof, sessies met plaatselijke deskundigen, bezoeken allerlei, bijzondere extra's (sport, muziek, toneel...) enz.

Maar ook qua verrijkingsleerstof worden (heel) veel opties aangeboden. Hoogbegaafde leerlingen die klaar zijn met de reguliere leerstof kunnen zelf "keuzevakken" selecteren, die hen op dit ogenblik het meest aanspreken.

Het is evident dat niet iedere school al deze opties kan aanbieden. Maar door samenwerkingsverbanden met andere scholen wordt de mogelijkheid gecreëerd dat bepaalde leerlingen gedurende een halve dag een keuzevak gaan volgen in een andere school.

Deze moderne zienswijzen worden door the New York Department of Education (NY.-DOE) aangenomen, te weten:

- het gebruik van verschillende maten voor de identificatie van hoogbegaafde leerlingen.
- permanente evaluatie

Sociale ongelijkheid

Onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen stoot in N.Y. en in de USA in z'n geheel nog steeds op verzet.

In de programma's voor hoogbegaafde leerlingen zijn de zwarte Amerikanen en de Hispanics (van Spaanssprekende origine) nog steeds sterk ondervertegenwoordigd. Sommige mensen trekken hieruit de conclusie dat gedifferentieerd onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen een racistisch karakter heeft. Anderen gaan niet zover, maar vinden dat deze sociale ongelijkheid moet worden weggewerkt, voordat je op een acceptabele wijze speciaal onderwijs kunt organiseren voor hoogbegaafde leerlingen.

Het is duidelijk dat zo'n discussie eindeloos is. De vraag is eigenlijk waarom er zoveel meer blanke kinderen geselecteerd worden voor dit speciaal onderwijs. Deze sociale ongelijkheid vind je echter ook terug op vlak van tandhygiëne bijvoorbeeld. De sociale ongelijkheid op vlak van armoede, gezondheidszorg, vroege leerervaringen, gezinswaarden, opvoeding enz. creëren verschillen tussen sociale groepen. De kansen om zichzelf en z'n talenten ten volle te ontplooiën zijn niet voor iedereen gelijk.

Zolang deze maatschappelijke ongelijkheden blijven bestaan, blijven de kansen in het onderwijs ongelijk.

Maar betekent dit dat we de hoogbegaafde leerlingen dan maar in de kou moeten laten staan? Moet aangepast onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen worden geweigerd omdat bepaalde sociale groepen minder kansen krijgen in het onderwijs?

Het onderwijs kan deze sociale ongelijkheid niet oplossen. Het is aan de politiek om hiervoor billijke oplossingen uit te dokteren. Als het onderwijs over de knowhow beschikt om bepaalde groepen kinderen betere kansen te geven in het onderwijs, dan is men het verplicht tegenover deze kinderen.

Om dit probleem enigszins te ondervangen heeft N.Y. een unieke oplossing gevonden. Voor de selectie van leerlingen die in aanmerking komen voor bepaalde stimuleringsprogramma's gebruikt men *lokale normen*. Een bepaald percentage van de leerlingen (de 5 à 10 % besten bijvoorbeeld) worden toegelaten tot deze programma's. Als bepaalde leerlingen een duidelijke voorsprong hebben in vergelijking met de rest van de klas, dan komen ze in aanmerking. In een school met een laag peil krijgen de sterkere leerlingen dus meer leerstof op maat, hoewel deze leerlingen volgens de *nationale standaarden* niet in aanmerking komen als hoogbegaafde leerlingen.

En zo hoort het eigenlijk! In het ideale geval zal de school zo sterk differentiëren dat alle leerlingen leerstof krijgen binnen hun zone van naaste ontwikkeling. Dit systeem zorgt ervoor dat alle leerlingen een beter aangepast leerprogramma kunnen volgen en niet enkel leerlingen met een beperking of hoogbegaafde leerlingen.

De basisfilosofie hierachter is even eenvoudig als fundamenteel. Belangrijke maatschappelijke veranderingen moeten gedragen worden door alle sociale geledingen. Als men rotsvast overtuigd is van het belang van speciale programma's voor hoogbegaafde leerlingen, maar als deze opvatting niet gedragen wordt door brede lagen van de samenleving... dan is het effect van al deze inspanningen minimaal.

In Europa is er minder weerstand tegen schoolse aanpassingen voor hoogbegaafde leerlingen. Deze weerstand is minder groot in N.- Europa dan in Z.-Europa. Maar in de States is deze weerstand nog veel groter dan in Zuid - Europa.

Vergelijking met Vlaanderen

In Vlaanderen is de weerstand minimaal. Brede lagen van de samenleving zijn overtuigd van het belang van een goede begeleiding van hoogbegaafde leerlingen. Scholen, CLB's, Pedagogische Begeleidingsdiensten, organisaties voor nascholing van leerkrachten... overal merk je de goede wil om er iets aan te doen.

De doorgedreven werking van BEKINA vzw is bijzonder belangrijk geweest in deze evolutie. BEKINA heeft vanaf het begin geijverd voor samenwerking met de bestaande diensten voor leerlingenbegeleiding..

In een tijd dat iedereen dacht dat hoogbegaafde leerlingen er wel vanzelf zouden komen, sprong BEKINA in de bres. Onze vereniging heeft de pijnpunten in het

onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen blootgelegd en voorstellen uitgewerkt om het onderwijs aan deze leerlingen krachtadiger te maken. Daarna zijn verschillende organisaties en instanties in steun gekomen, zoals het CBO in Antwerpen, Eduratio, Hoogbegaafd Vlaanderen ....

Hoewel er een breed maatschappelijk draagvlak is, gebeurt er in de praktijk nog te weinig voor hoogbegaafde leerlingen. Veel scholen zoeken nog steeds naar modellen van aanpak die maatschappelijk aanvaardbaar zijn en als evident overkomen.

Wij denken dat een onderwijsmodel dat actieve leervormen promoot en verdoorgedreven differentiatievormen hanteert het meest succesvol zal zijn voor alle leerlingen en dus ook voor hoogbegaafde leerlingen. Het CLIA-model van prof. De Corte, dat hij heeft gepresenteerd op ons 2de Bekina-congres in 2011 is hier een uitstekend voorbeeld van.

Terug naar New York

De laatste jaren en dit vooral onder impuls van burgemeester Bloomberg, heeft de organisatie van het onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen enkele structurele veranderingen ondergaan:

1. Oprichting van een stedelijk bureau voor hoogbegaafde / getalenteerde leerlingen + de aanstelling van 10 coördinatoren voor het onderwijs aan hoogbegaafde kinderen en jongeren.
2. Leerkrachten die programma's voor hoogbegaafde leerlingen leiden moeten beschikken over bijzondere kwalificaties die hen recht geven tot dit onderwijs.
3. Alle nieuwe initiatieven voor hoogbegaafde leerlingen moeten in overeenstemming zijn met de nieuwe standaarden voor lerarenopleiding, zoals bepaald door the National College of Accreditation in Teacher Education.
4. Aparte scholen voor hoogbegaafde leerlingen kregen strengere normen opgelegd.
5. De nascholing van leerkrachten in gifted education krijgt bijzondere financiële injecties.
6. De selectie van leerlingen gebeurt op een brede basis: naast IQ - testen worden ook schoolvorderingen, nominatie door leerkrachten enz. gehanteerd. De toegang tot de programma's is veel flexibeler geworden.
7. De samenwerkingsverbanden tussen de scholen zijn fel verbeterd. Dit komt tot uiting in:
  - een centrale dienst voor verrijksleerstof, waar iedere school materialen kan ontlener (en dus niet zelf hoeft te kopen!!).
  - speciale leerprogramma's staan open, niet enkel voor de leerlingen van de eigen school, maar ook voor hoogbegaafde leerlingen in het ruimere district.
  - scholen met een bijzondere expertise op een bepaald terrein (onderpresteren, faalangst, motivatieproblemen, depressie...) delen hun expertise met andere scholen. Ook didactische expertise op vlak van talen, wiskunde, techniek .... wordt onderling uitgewisseld.

- feedback naar andere leerlingen toe: men streeft ernaar om andere leerlingen te laten delen in de leerprogramma's voor hoogbegaafde leerlingen door verslagen te schrijven in het schoolkrantje, door poster – sessies te organiseren, door toneel, muzikale performances, publicaties in jeugdtijdschriften... De basisidee hierachter is dat onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen weg moet uit z'n isolationisme en meer moet aansturen op reciprociteit. Deze feedback is schooloverstijgend en groepeert leerlingen uit een ruimer recruiteringsgebied voor presentaties allerlei.

Carl D'hondt, erevoorzitter
Hilde Van Rossen, erepenningmeester
14 mei 2016